

Panium - Chunka tawañiqiyuq

Llakikuyqa Templopa Pruebaman Yaykuna Qichana Hinam

Jeff Pippenger

2026-02-18

Santuariyoq yachayninmi “llave” karqa, chaywan kichasqa kananpaq, 1844 wata, octubre killapa 22 p’unchayninpi rikurisqa llakikuyta, kinsa kaq angilpa willakuynin qallariyninpi; hinaspan chay llakikuy yachaymi “llave” kan, santuariyoq willakuyninta kicharinanpaq, templo pruebapaq, kinsa kaq angilpa tukuyninpi.

Qanmanmi qosqayki hanaq pacha qhapaq suyuq llavekunata; imatataq kay pachapi watanki, chayqa hanaq pachapipas watasqa kanqa; imatataq kay pachapi paskanki, chayqa hanaq pachapipas paskasqa kanqa. Mateo 16:19.

Kay 11 punchaw Septiembre killapi, 2001 watapi “9/11” nisqaqa, Estados Unidos llaqtapi “911” emergenciapa waqyaypa unanchan kasqanwan tupaq, llapa imakunata ruraqpa kamasqanmi karqa. 18 punchaw Julio killapi, 2020 watapi llakikuyta entiendenqa imanam pachaq tawa chunka tawa waranqa runakunapa kuyuyñin chay hina reqsisqa kananpaq saqen; ichaqa chayta rikuyta munasqakunallapaqmi, Jesús kunan pacha espiritualta naturalwan rikuchisqanta, iskay waranqa watakuna ñawpaqpi imayna rurasharqa chay hinallataq kunanpas rurashasqanta. “20/20” qhawariyqa aswan allin qhawariymi kanman, hinaspa 2020 watapi llakikuyqa chay markaq ñanmi, chunka sipaskunapa profético historiapi templota reqsichinampaq.

“Mateo 25-pi chunka sipaskunamanta yachachikuq rimaypas Adventista llaqtapa experiencianta qhawachinmi.” The Great Controversy, 393.

Iskay chunka/chunka qhawariyqa aswan allinmi kan, cimientopi sayasqa cheqaqkunawan qhepa qhawariywan huñusqa kaptin. Pablo yachachin: “profetakunapa espiritunkunaqa profetakunapa espiritunkunaman kasukunku”; chayrayku Mateopa vírgenkunaqa Juanpa riqsichisqan pachallam vírgenkuna, paymi paykunata pachak tawa chunka tawa waranqaman riqsichin, hinaspa Juanqa paykunata vírgenkunata riqsichin—Apocalipsis 144.

Kaykunan warmikunaqwan mana qhellichasqa karqanku; paykunaqa qespisqa sipaskuna kanku. Kaykunan Corderota qatinku maymanpas richkan chayman. Kaykunan runakunamanta rantisqa qespichisqa karqanku, Diospaq hinaspa Corderopaq ñawpaq rurukuna hina. Apocalipsis 14:4.

Urmay pacha mikhuqpa ñawpaq rurunkunaqa Corderota qatipaq vírgenesmi, temploman yaykunankupaq; hinaspa templota entiendenapaq “llave” nisqaqa 2020 watapi llakikuymi.

Davidpa wasinpa llaventaqa rikranman churasaq; kicharinqa, mana pipas wichq'anqachu; wichq'arinqa, mana pipas kichanqachu. Isaías 22:22.

Sichus adventistak 144,000 runakunapa chawpinpi kananpaq churasqa kanqa chayqa, willakuykamachiq ñawpaq rimaypa munayninmanta, huk llakikuyman chayanami karqa,

mayqenchus llaqpapq willasqa ñawpaq willakuy mana hunt'asqanmanta paqarisqa.

“Sapas kuti chunka sipaskunamanta rikch'achisqamanmi kutichiwanku, pichqaqa yuyaysapakunam karqanku, hinaspa pichqaqa mana yuyaysapakunachu. Kay rikch'achisqa nisqaqa, sapa siminman hina, hunt'asqa karqan, hinaspa hunt'akunqaraqmi; imaraykuchus kay pachapaqmi huk sapaq rurasqayuq kachkan, hinaspa, kinsa kaq angelpa willakuynin hina, hunt'asqa karqan, hinaspa pacha tukukunankama kunan p'unchaypa chiqaq nisqa kaspachipakunqaraqmi.” Review and Herald, August 19, 1890.

Daniel qanchis chunka hukniyuq qillqapi chunka pichqayuq versiculopi Panium maqanakuyqa, chaymi chunka suqtayuq versiculoman apaq maqanakuy, chay versiculopi Estados Unidos llaqtapi domingo kamachikuyta reqsichin.

Chaymi norte llaqtapaq rey hamunqa, allpata oqarichispa muyurichinanpaq, hinallataq aswan sumaq sinchita pirqachisqa llaqtakunata hap'inqa; uray llaqtapa makinkunaqa manan atinqachu sayayta, nitaq akllasqa llaqtan runakunapas, nitaq kanqachu kallpa sayanankupaq. Daniel 11:15.

Kay versiculopi, Estados Unidosqa Russiata atipan, hinallataq Rusiaq akllasqa llaqtantapas. Ichaqa qhipa versiculopi, manam pipas sayayta atinchu Romaq hatarimuyninpa ñawpaqenpi, mayqinchus Judáta Jerusalénta ima ñawpaq kaq ruwayninta hina señalaspa, pacha tukuyta atipayninman yaykuyta qallarín; chayrayku Romaqa Bibliaq profecíanpi tawa kaq qhapaq suyuman hina hatarirqan. Versículo chunka suqtayuqpi chiqap llihipiq allpapi sayasqanrayku, chiqap Romaq kamachikuyninpa unanchanqa chiqap llihipiq allpapi kasharqan; chaymi versículo tawa chunka hukniyuqta rikch'achin, maypachachus espiritual Romaq kamachikuyninpa unanchanqa Estados Unidospa espiritual llihipiq allpanman kallpachasqa churasqa kanqa.

Apocalipsis chunka kimsayuq p'anqapi allpa uywapa iskay waqrangkuna Republicanismota hinaspa Protestantismotam rikuchin. Daniel chunka hukniyuq p'anqap chunka pichqayuq versiculopin Antiochus Magnus, Antiochus III, otaq Hatun Antiochus nisqapas reqsisqa, uray suyuqta atipan, Ptolemaic dinastía nisqawan rikuchisqa. Antiochusqa Donald Trump-tam rikuchin, uraymanta qhapaq reytap Rusia-tam rikuchin. Panium maqanakuyta Estados Unidoswan Rusiawan, hinaspa Rusiaq akllasqa runankunawan maqanakuy kashan, chay maqanakuyta Antiochusqa atiparqan; ichaqa qhepamantaqa qhatiparqanmi sapan qhapaq suyun literal Roma nisqa kamaywan atipasqa, chayqa chunka tawa versiculopi kallpa kasqa, mayqinchus allpa uywapa republicano waqrampa hawa rikch'ayninta sayachin. Ukhun rikch'ayqa allpa uywapa protestante waqrانwanmi rikuchisqa. Iskay waqrangkunam Panium maqanakuyta kanku, Pedrupas chaypim kashan protestante hina, Joel p'anqamanta willakuyninwan.

250 Watakuna

Kay allpata iskay siq'ikunata yuyarispa, tarisunchikmi 1776 watapi allpa uywa oqarisqanta qallarisqanta, chaymanta 1798 watakama, (iskay chunka iskayniyuq wata qhepaman) Apocalipsis chunka kimsayuqpi kaq lamar qochapi uywata wañuchiq ch'akiy chayasqanta, hinaspataq allpa uywa Bibliapi profeciapa suqtaq qhapaq suyunta hina kamachiyta qallarisqanta. Iskay pachak

pichqa chunka watakuna qhepaman, 2026 watapi rikch'arimusqanchik may 8, 2025 p'unchaypi qallarisqa ukhupi templopa pruebanman.

Chay “250” wataqa Antiochus Magnuswanpas tinkisqallataqmi kachkan. 457 BC watapi kamachisqa qallarimusqanmantapacha iskay pachak pichqa chunka watakunata churaspa, 207 wataman chayanchis; chayqa Panium maqanakuyanta qanchis wata ñawpaqta, hinaspa Ptolemy Antiochusta Raphia maqanakupi atisqanmantapas chunka wata qhipata, chaymi Daniel chunka hukniyuqpi, chunka hukniyuq versiculopi rikuchisqa kachkan. Daniel 11:11 nisqaqa, chiqamanta, Republican waqrawpa hawa siq'inmi, chaymi Apocalipsis 11:11 nisqawan tupachkan, chayqa Protestant waqrawpa uku siq'inmi. Danielwan Apocalipsiswanqa huk kikin libron, hinaspa Apocalipsisqa sellokunata hawa profeciapa unanchanankunahin apachin, iglesiakunataqmi chay kуска uku profeciapa unanchanankunahin apachin.

Ciroqa kimsa kinsa kamachikuykunata rikuchin, kimsañiqintaqa mana hap'iyta atinkichu hukñiqinwan iskayñiqinwan mana kashaqtin.

“Esdras qanchis ñiqin kapitulongpi kamachikuyqa tarikún. Versículokuna 12–26. Hunt'asqa aswan tukupuyninpiqa Persia suyupa rey Artajerjesmi hurqun, 457 a.C. watapi. Ichaqa Esdras 6:14-pi Señorpa wasin Jerusalén llaqtapi ruwasqa kasqanta nin: ‘Ciro, Darío, hinallataq Persia suyupa rey Artajerjespa kamachisqanman [“kamachikuy,” margenpi] hina.’ Kay kinsa reykuna, kamachikuyta qallariykuspa, musuqmanta takyachispa, hinallataq hunt'achispa, profecía mañakusqan hinaman chayachiraku, chaymi 2300 watakunapa qallariyninta señalanampaq. 457 a.C. watata, kamachikuy hunt'asqa tukusqan pachata hina, kamachikuypa fechanta jap'ispa, sut'inchaypa llapa nisqankuna qhawarikurqan iskay chunka qanchis semanakunamanta, hunt'asqa kasqankuta.” The Great Controversy, 326.

457 a.C. watapi Ciro nisqawan rikuchisqa kimsa kamachiykunamanta, “250” watakuna tukukun ñawpaq pacha willakuypi Rafia maqanakuy chawpinpi 217 a.C., maypim Ptolomeo IV atirqan Antioquio Hatunta, hinallataq 200 a.C. watakama, chaypi Antioquioqa chaymanta Ptolomeota atirqan Panium maqanakuypi, chunka phisqayuyq versiculopi nisqaman hina. Chay siqiqua Antioquio Magnus-ta Donald Trumpwan tupachin. Bibliapa profeciapi soqtaq qhapaq suyu qallariyninpi, 1776 watamanta 1798 watakama, kan “22” watakuna, chaykunapaq soqtaq qhapaq suyupa wiñariyninta rikuchin. Chay “22” watakunapas rikuchillantaqmi chay willakuyta, mayqinchus “22” yupaywan sut'ichisqa kachkan soqtaq qhapaq suyupa willakuy tukukuyninpi, 2001 watamanta 2023 watakama. “22”qa Dios kaywan runa kay tinkuyninpa unanchaqninmi, mayqinchus Bibliapa profeciapi soqtaq qhapaq suyupa willakuynin ukhupi hunt'akun; payqa allpa uywami, hawa hornon Republicanismo nisqayuyq, ukhu hornontaq Protestantismo nisqayuyq.

“22” nisqawan rikuchisqan huñuywan Cristo rurashqan llank'ayninpa, Ancha Santísimo Cheqapi Cristo qhipa llank'ayninmi, huchapa chinkachisqanwan rikuchisqa; chayqa, Joel nisqanmanta hinata, Pedroq Diospa munayninwan qelqasqa yuyaychasqanwan kуска, qhipa para uraykamuptinmi pasan.

Chayraychi, chaymanta kutirikuychis, huchaykichis pichasqa kananpaq, Señorpa qayllanmanta samachikuypaq pacha hamuptin. Hechos 3:19.

Juchapa hucha qelqasqa kasqanmanta chinkachiyqa hanaq pacha Hatun Sacerdotepa qhepa ruwayninmi.

“Ñawpaq p’unchawkunapi runakunapa huchankuna iñiywan hucha rayku ofrendaman churakuspa, yawarninwan rikch’anallapi allpapi kachka santwarioman apachikusqankuña karqan, chay hinallataq musuq tratopiqa, wanakusqa runakunapa huchankuna iñiywan Cristoman churakunku, cheqaqtapuni hanaq pacha santwarioman apachikunku. Hinallataq imaynan allpapi kaq santwarioq rikch’anap ch’uyañayninqa qhellichasqa kasqan huchakunata oqaripa ruwakurqan, chay hinallataq hanaq pacha kaqpa cheqaq ch’uyañayninqa chaypi qillqasqa huchakunata oqaripa, utaq chinkachispa, ruwakunan kashan. Ichaqa manaraq kayqa ruwakuchkaptin, qillqasqa librokuna qhawarisqa kanan tiyan, pichakunachus huchamanta wanakuspa, Cristopi iñispa, paypa pampachayninpa allinkayninkunata jap’iyta atinku chayta yachanapaq. Chayrayku santwarioq ch’uyañayninqa huk tapuykuy llamk’anata—huk taripay llamk’anatawan—hap’in. Kay llamk’anaqa Cristopa hamuyninmanta ñawpaqta ruwasqa kanan tiyan paypa llaqtanta salvanapaq; pay hamuqtinqa, premiun paywan kashan sapanka runaman ruwasqankuman hina qonampaq. Apocalipsis 22:12.” The Great Controversy, 421.

Llamkayqa qallarirqan 1844 watapa octubre killapa 22 p’unchawninpi, qallarirqan Chawpi Tuta Qapariypa tukukuyninpi; chay llamkaypas tukukun Chawpi Tuta Qapariypa tukukuyninpi, chayta Pedro reqsichin huchakunapa pichasqa chinkachisqa kaynin pacha hina, chaymi kawsaqkunapa taripaynin pacha kasqanta señalan, maypachachus “samay kachariy pacha” chayamun.

“Hucha tapuy taripaypa rurayninpas, huchakunata chinkachiyñinpas, Señorpaj iskay kutin hamuyninmanta ñawpaqta ruwasqa kananmi. Wañuqkuna qelqasqa librokunapi imakunachus qelqasqa kasqanmanta taripasqa kananrayku, runakunapaj huchankuna mana atinkuchu chinkachisqa kayta, manaraq chay taripay tukukuchkaptin, maypichus paykunapaj causankuna allinta tapusqa kanan. Ichaqa apostol Pedro sut’ita nin, creyentekunapaj huchankuna chinkachisqa kanqa ‘Señorpa qayllanmanta samaykuy pacha hamuqtin; paypas Jesucristo-ta cachamunqa.’ Hechos 3:19, 20. Tapuy taripay tukukuptin, Cristo hamunqa, premiompas paywan kashanqa, sapa runaman qospa imaynachus rurasqankuman hina.” The Great Controversy, 485.

“Phaqchaypa pachakuna” nisqaqa hinallataq “llapa imakunapa kutichisqa kasqan pachakuna” nisqapuni kanku.

Chhaynaqa, arpintikuychis, hinaspa kutirikuychis, huchaykichiskuna pichasqa kananpaq, Señorpa qayllanmanta samariypaq pachakuna hamunan kama; hinaspan payqa Jesucristo-ta cachamunqa, mayqintachus ñawpaqmantapacha qankunaman willasqasqa karqa: paytan hanaq pacha jap’inan tiyan tukuy imakunapa allinchakuynin pacha chayamunan kama, chaykunatataq Diosqa tukuy santo profetankunapa siminmanta rimarqan kay pachaq qallariy ninmantapacha. Hechos 3:19–21.

“Samaykunan allinchakuy”qa “Señorpa qayllanmanta” hamun, chayqa “Jesucristo” kachamusqa kaptinmi ruwakun. Apocalipsis chunka qillqapi angelqa 1840 watapi Agosto 11 p’unchaw uraykamusqanpi, Hermana Whiteqa riqsichirqan chay angelqa “Jesucristom kikin karqan, mana aswan pisiy personachu” nispa. Cristoqa 1844 watapi Octubre 22 p’unchawpi qallarisqan

llamk'ananqa 1840manta 1844kama historiamwanmi yaykuchisqa karqan; chay historiataq Hermana White nisqanman hina “Diospa atipayninpa hatun k'anchariynin” karqan, chay hina kashaspataq chaylla historiata Pedropa tiemponpi Pentecostés pacha tiempowan tupachispa, hinaspataq iskaynin profético historiakunapa siq'inkunawan ñawpaqman rikuchin Apocalipsis chunka pusaqniyuq qillqapi angilpa uraykamusqanta, paypa k'anchayninwan kay pachata qanchariqta.

“Kimsa kaq angelpa willakuyninta willakuypi hukllawaspa hamuq angelqa tukuy kay pachata kikinpa k'anchayninwan k'anchachinanmi. Kaypiqa willakuykanmi huk llapa pachapi mast'arikuq, mana sapa kuti rikusqa atiyiniyuq ruwanakuy. 1840–44 watakunapi advento kuyuyqa Diospa atiyininpa hatun, sumaq rikuchikuynin karqan; ñawpaq angelpa willakuyninqa kay pachapi llapa misioneropa estaciunninkunaman apasqa karqan, hinaspa wakin suyukunapiqa karqanmi hatun aswan sinchi religioso munaychakuy, chaytaqa mana mayqin llaqtapipas rikurqanchu chunka suqta pachak watayuq Reforma pacha qhepaman; ichaqa kaykunataqa aswan atipananmi kimsa kaq angelpa qhipa amonestacionnin urapi chay hatun atiyiniyuq kuyuy.”

Llamkanqaqa rurayninqa Pentecostés p'unchaypa ruraynin-hina kanqa. Imaynachus “ñawpaq para” qusqa karqan, Santo Espíritu ancha achka hich'akuywan evangelio qallariyninpi, chanin muyu wiñariyninpaq, chayhinallataq “qhipa para” qusqa kanqa tukukuyninpi cosecha puqunanpaq. “Chaymanta yachasun, sapa kuti Señor-ta reqsinanchikpaq qatipaspa; lloqsimuyninqa tutamanta hina wakichisqa kashan; payqa hamunqachik para-hina, qhipa para hina, ñawpaq para hina hallp'aman.” Oseas 6:3. “Kusikuychik hinaqa, Sionpa wawakuna, kusikuychik Señor Diosniykichikpi; paymi qosurqankichik ñawpaq parata tupuman hina, hinaspan uraykachimunqakichik parata, ñawpaq parata, hinaspa qhipa parata.” Joel 2:23. “Qhipa p'unchaykunapi, nispa Dios, Espírituynimanta hich'asaq llapa runa aychaman.” “Hinaspan kanqa, pipas Señorpa sutinpi waqyakamuqqa, salvasqa kanqa.” Hechos 2:17, 21.

“Evangelioqa hatun rurananqa manam Diospa atiyininpa rikuchikuynin pisilla kaptinchu tukunan, imaynachus qallariyninpi sut'inchasqa karqan chaymanta. Qelqasqa willakuykunam, evangeliopa qallariyninpi ñawpaq para jich'akuywan hunt'asqa karqanku, wakmanta hunt'akunaku qhepa para jich'akuyninwan tukukuyninpi. Kaypin kachkan 'samaykuna kutimuyninpa pacha', maymanmi apostol Pedro ñawpaqman qhawarqan, nispa: 'Chayrayku wanakuspa tikrakamuychis, huchaykichis pichasqa kananpaq, Señorpa qayllanmanta samaykuna kutimuyninpa pacha hamuptin; paytaq Jesusman kachamunqa.' Hechos 3:19, 20.” El Gran Conflicto, 611.

1840manta 1844kama Advento kuyuyqa Diospa atiyininpa hatun lliphiptin rikuchisqan karqan, chaymi Cristoqa santuarionta pichay llamk'ananta kicharispa qallarinanpaq pusarqan. Chay historiataqa qallarisqa Jesúsmanmi, payqa Apocalipsis chunka tawaq ñawpaq angel hina rikuchisqa kashaqtin, 1840 watapi agosto killapa 11 p'unchawninpi uraykamurqan, imaynatachus Apocalipsis chunka qapichapi rikuchisqa kashan hina. Chaymantapacha qallarisqa Diospa atiyininpa rikuchikuyninqa astawan hatunyaspa chayarqan tapukuq taripay kichariyman, chayraykutaq rikuchirqan Diospa atiyininpa huk rikuchikuyninta, mayqinchus astawan hatunyaspa chayanqa tapukuq taripay tukukuyninkama. Tukukuypi pachaqa 9/11 p'unchawpi qallarikurqan, chaypim

Jesús yapamanta uraykamurqan Apocalipsis chunka pusaqniyuq angel hina, New York llaqtapa hatun wasikuna Diospa llamkayninwan urmachisqa kaptin, tapukuq taripay llamk'aynintaq wañusqakunamanta kawsakkunaman tikrarqan. Parakunaqa chayamunmi Jesús cachamusqa kaptin.

Jesús yachachirqan chaskinapaq mañakunanchikta, hinaspataq Zacarías nin qhipa para mañakunanchikta qhipa parapa pachasninpi. Chayraykun sut'ita rikuchikun qam yachanaykipaq qhipa parapa pachasninpi kashasqaykita, chaynaqa Zacaríaspa kamachisqanta hunt'anaykipaq.

Mañakuychis Señor Diosmanta para tamyata qhipa tamy pacha chaypi; hinaqtinmi Señor Dios lliphyaq puyukunata ruwaspa, para tamyachkanata qosunqa, sapa runaman chakra ukhupi qorata. Zacarías 10:1.

9/11 p'unchawmi Jesús uraykamurqa Apocalipsis chunka pusaqniyuqpa angelnin hina, hinaspa qhipa para qallariqmi ch'iqchiyta; ichaqa chayqa urmanlla Zacariaspa kamachisqanman hinata hunt'aqkunapaq, “qhipa parata mañakuychik,” nisqanta, maypachachus cheqaq yachayniyuq kanki chaymanta, “samaymanta kutichiy pacha” nisqaqa chayanña, tukuy imakunapa kutichisqanpas chayanñaataq. Ánimaqa “riqsiy” kananmi qhipa paramanta profético pacha chayanñaata.

“Noqanchikqa mana qhepa para suyananchikchu. Chayqa hamusqanmi llapaqman, pikunachus reqsinqaku chaskinqakutaq noqanchikman urmaykuq graciaq sulluyninta hinaspa para-chhikanakunta. K'anchaypa ch'iqnisqankunata huñuspa, Diospa mana pantay khuyakuyninkunata chaninchaspanchik, payqa munanmi paypi confiyta, chayqa sapa promesaqa hunt'asqa kanqa. [Isaías 61:11 nisqa qillqasqa.] Tukuy kay pachaqa Diospa glorianninta hunt'asqa kananpaqmi.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volumen 7, 984.

9/11 p'unchawmi pacha kunan kawsarichiy qallarirqan, hinallataq kawsaqkunapa huchankuna pichasqa kaypas qallarirqan. Chay taripayqa Abrahamwan ruwasqa kimsa patapi kamachikuypa ñawpaq kaq kamachiyninwan kуска tupachisqa kashan. Chay ñawpaq kaq kamachiyninqa kaymi karqan: Señorqa Israelta Egipto llaqtapi watasqa kasqanmanta orqomuspanqa, iskaynintinmi taripanman karqan, arí, paypa kamachikuynin runakunatawan, chay llaqtatapas maypichus paykuna puriqqas mana llaqtayoqqas hina kawsarqanku. Ñawpaq kaq kamachikuy runakunaqa qipa kaq kamachikuy runakunata rikch'achirqanku; paykunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunan. Chay willakuq runakunaqa taripasqa kanqaku allpapa uywaqa hina rikurimuq Protestante waqran hina, chaykamañataq allpapa uywapa Republicano waqranpas kuskan taripasqa kashan.

Republikano waqra juzgayninqa chayamun historianta tukukuypi, chaymi Domingo p'unchay kamachiy. Domingo p'unchay kamachiyqa rikuchisqa kachkan chunka suqtañiqin versículopi hunt'akuyninpi, maypichus Romaqa Judáta munayninman hap'irqan 63 watapi Cristo Manaraq Paqarimuptin—wakin historiador-kunapa nisqanman hina, Pampachanakuy P'unchaypi.

Antiochus Magnus nisqaqa, chunkaqmanta pichqakamaq versiculokunapi Estados Unidos-ta rikuchin. Ronald Reagan-mi chunka versiculopi maqanakuypi atiparqan, chaymi tawa chunka versiculopi Unión Soviética urmaysisqanta unanchachirqan. Isaías 8:8qa Daniel chunka hukniyuqpa chunka hinaspa tawa chunka versiculokunapi rikuchisqa kikin maqanakuyta reqsichin,

chay kimsa paralel versiculokunataq Rusia-ta chunka hukniyuq versiculopi Raphia maqanakuyq atipaqnin hina reqsichin.

Raphia maqanakuy chunka hukniyuq versiculopi rikuchirqan ñawpaqmanta Ucraniapi maqanakuyta, uray llaqtapa reywan (Rusia) papapa rantin atiyninwan (Ucrania) chawpipi. Chay maqanakuyqa qallariq karqan Obama Administraciónpa kamachikuyninpi, ñawpaq kuti uray hemisferiomanta papa kashaq pacha, paymi karqan Amerikakuna-mantapas ñawpaq papaqa, ichaqa Sudamérica-manta. “Uray” nisqaqa huk unanchaqmi globalismopa, espiritualismopa, hinaspa comunismopa; hinaspa Amerikakuna-manta ñawpaq uray papaqa hukchasqa karqan presidente globalista Obamawan, chunka hukniyuq versiculopi maqanakuy chayamushaqtin. Reaganqa, chunka versiculopi Estados Unidos hina, yaykurqan pakasqa alianzaman huk conservador papawan; chaymantataq Ucraniapa nazikunaqa llamk’achisqa karqanku huk presidente globalistapa makimpi, huk papa globalistapa pacha tiempopi. Estados Unidosqa Trumpqa kamachikuynin urapi, kunanqa kashan qawqhaqla rikurishaqpi ñawpaq Norteamérica-manta, hinaspa nisqalla conservador papawan.

Reaganqa Bibliaq willakuy proféticopi anticristowan pakasqa huk alianza karqan, chunka kaq versiculopi maqanakuypi; Obamataq chunka hukniyuq kaq versiculopi maqanakuyta qallariq, huk pacha, maypichus papaqa hinallataq mundialista karqan, Obama hina. Trumpqa kunanqa Reaganman parallel papa wan rikch’aqpi kichasqa huk relaciónpi kashan, ichaqa kayta saquespa: qallariq pakasqa alianzaqa kunanqa kichasqa alianzañam. Kimsa papakuna, kimsa presidentekunawan, tupanku chunka, chunka hukniyuq, hinaspa chunka phisqayuyq versiculokunapi kimsa maqanakuykunawan.

Admirablemi kanki astawan, astuta kasqanpiwan engañay yachayninpiwanmi Iglesia Romanaqa. Payqa hamuq imakuna kasqanta ñawpaqmantaraq liyiyta atin. Pachanta suyaspanmi qhawan, protestante iglesiakuna payman yupaychayta qosqankuta, llulla sábado chaskisqankurayku, hinallataq chayta kallpachaspa hunt’achiyta wakichisqankuta, kikillan ñawpaq p’unchaykunapi paypa llamk’asqan medioswan. Cheqaq kaypa k’anchayninta mana chaskiqkunana, qhepamanraqmi yanapayninta mask’anku kay kikinmanta mana pantasqayuyq nisqa atiyniyoq kallpapa, paymanta paqarisqa huk institucionta hatarichinankupaq. Protestantekunata kay llamk’aypi yanapayman imayna usqhaylla hamunqa chayta yuyaymanayqa mana sasachu. Pitaq papa kamachiqkunamanta aswan allinta yachan, iglesiapa mana kasukuqkunawan imayna rurana kasqanta?

Iglesia Católica Romana, llapa kay pachapi mast’arikusqan ramifikasyunninkunawan kуска, huk hatun organisasiyunta ruwan, papal seespa kamachisqan ukupi kaqta, hinaspa paypa interesninkunata servinampaq wakichisqata. Hanan pachapi llapa nacionkunapi kaq waranqa waranqa comulgantekunaqa yachachisqa kanku, papaman allin kasukuywan watasqa hina kikinkuta hap’inankupaq. Ima nacionniyoq kasqankumanta utaq ima gobiernoyoq kasqankumanta mana qhawarispas, Iglesiapa autoridadninta llapa huk autoridadkunamanta aswan hanaqpi qhawanankupaqmi. Estado-man fidelidadninkuta prometeq juramentuta ruwanku chayqa, chaywanpas chay qhepapi Roma-man kasukunankupaq juramentomi kachkan, paypa interesninkunapa contra kaq llapa prometekunamanta paykunata qispichiq.

“Willakuyqa qawachin paypa yachaywan rurakusqa, mana sayk’uspa qatiq kallpachasqankunata, llaqtakunap ruwanakusqanman kikinta paqarichiyta; chaypi huk sayayta hap’ispapa, kikin munasqankunata ñawpaqman apayta, kamachiqkunap chaymanta runakunap ima chinkachisqa kayninkamapas. Wata 1204 pi, Papa Inocencio III, Pedro II-manta, Aragón suyup qhapaqninmanta, kay musphay mana yachay atina juramentota orqorqan: ‘Ñuqa, Pedro, Aragoneskunap qhapaqnin, willakuni hinaspa prometini wiñaypaq cheqaq hinaspa kasukuq kayta taytayniy Papa Inocencio-man, paypa católico qatiqkuna-man, hinaspa Roma Iglesiaman, hinaspa cheqaqta qhawaq kayta qhapaq suyuyta paypa kasukuyninpi, católica iñiyniyta amachaspa, hinaspa herétikokunap millay mana allin kayninta qatiqchaspa.’—John Dowling, *The History of Romanism*, b. 5, ch. 6, sec. 55. Kayqa tinkun Roma pontíficepa atiyninmanta nisqa mañakusqankunawan: ‘paypaq allinmi emperadorkunata urmachiy’ hinaspa ‘mana chiqap kamachiqkunaman runakunap kasukuyninta p’ampachayta atinqa.’—Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2, sec. 9, note 17.”

“Hinallataq yuyarina kachun, Romaqa mana hayk’aqpas tikranmanta hatunchakunmi. Gregory VII hinallataq Innocent III pa kamachikuyninkunaqa kunankamapas Iglesia Católica Romana pa kamachikuyninkunallam kanku. Payqa atiyniyuq kaspanqa, ñawpaq pachakunapi hina kallpawanmi kunanpas chaykunata rurayman churayman karqan. Protestantekunaqa pisillata yachanku imatachus rurashankuta, domingo hatarichiy llamk’aypi Roma pa yanapayninta chaskiyta munaspanku. Imaynachus paykuna munayninkuta hunt’achiyta kallpachkanku, chaykama Romaqa atiyninta yapamanta sayarichiyta, chinkachisqan qhapaqsuyunta kutichiyta munachkan. Huk kuti Estados Unidos llaqtapi kay yachay sayarichisqa kaptinqa iglesiaqa estado pa atiyninta llamk’achiyta utaq kamachiyta atinman; religiónmanta qespichiynunaqa secular leykunawan kallpachisqa kanman; qispiypi rimarispas, iglesiawan estado pa kamachikuyninqa conciencia-ta munayninman hina apayta atinman, chayqa kay suyuypi Roma pa atipayninqa mana iskayrayakuqmi.”

“Diospa siminmi hamuq peligromanta ñawpaqta willakuyta qorqa; kayta mana kasukuspa saqisqa kaptinqa, protestante pachaqa yachanka imas Romaq cheqaq munayninkuna kasqanta, ichaqa toqllamanta llusp’iyqa manaña atisqa kachkaptinraq. Payqa upallallamanta kallpayoqman wiñashan. Yachachikuyninkunaqa leykunata rurana wasikunapi, iglesiakunapi, hinallataq runakunapa sonqonkunapipis llank’achkanku. Hatun, alto, sinchi sayasqa ruwasqan wasinkunata huñuchkan, pakasqa uku pachakunapi maypichus ñawpaq ñak’ariy qatikachayninkuna yapamanta ruwasqa kanqa. Pakallamanta mana yachasqa hinamanta kallpankunata sinchiyachkan, pacha chayamunanpaq, paypa maqanampaq, paypa kikin munayninkunata ñawpaqman apananpaq. Llapa munasqanqa allin sayana chiqlata hap’iyllam; chaytataq ñamña qusqa kachkan. Manam unaychu rikusun, hinallataq musyarisun imatam romano elemento munashan. Pipas Diospa siminta creenqa hinaspa kasukunqa, chayraykum p’enqayman churana hinallataq qatikachasqa kayman urmanqa.” *The Great Controversy*, 580, 581.

2016 watapi Trump akllasqa karqa, chaymantataq Bidenwan rikuchisqa globalistakuna 2020 akllayta suwasqaku, ichaqa chayqa reqsisqa kan sapallan 20/20 rikuyniyuqkunapaqmi. Chunka kimsayuyq versículopi Donald Trump 2024 watapi “kutimun”, aswan atiyniyuqña hayk’aqpas karqan chaymanta, qori pacha qallarichinapaq wakichikuyninta qallarín, hinallataq chunka

pichqayuq versículopi Panium maqanakuyta. Chaymantataq papa Leo hamurqa 2025 watapi rikuyta sayarichinapaq, chunka versículomanta chunka pichqayuqkama kimsa maqanakuykunawan tinkisqa kimsayuq papam, hinallataq chay maqanakuykunapa kimsayuq presidentenkunawanpas. Ñawpaq kaq papapas presidentepas, hinallataq kimsayuq kaqkunaqa, conservador hina qhawasqa kanku; chawpi kaq papataq presidentetaq globalistakuna karqaku. Ñawpaq huñunakuyqa pakasqa karqa; qhipa kaqtaq kichasqa, imaraykuchus chunka tawayuq versículopi qhipa p'unchawkunapa profeciankunapa hawa rikuy-nisqanta sayarichiq unanchay hina rikuchisqa kasqanrayku.

2023 watapi 31 ñiqin diciembre killapi, huk ñiqin angilpa rurasqan, huk ñiqin kamachikuypa rurasqanman hina rikuchisqa kasqanman tupaspa, cimientota churayta qallarisqa. Cimientopi kaq pruebaga kaypi karqa: William Millerpa reqsichisqanpi allinchu mana allinchu kasqan, chaymanta payqa reqsichirqan versículo chunka tawayuqpi kaq rikuyta Roma llaqtam sayarichin nispa. Millerpa reqsichisqan, Roma llaqtata qhepa p'unchaykunapa profético rikuyta sayarichiq símbolomanta hina reqsichisqan, wakin rakikuykunapi, llaqa Millerpa cimientopi kaq cheqaqkuna ukhupi aswan ancha allin reqsichiykunamanta hukninmi. Imayna Millerqa wakin yachaykunaman chayasqanqa, paypa tiemponman chaymanta circunstanciankunaman santificasqa lógica nisqanta churarispa sapallanmi orqokuyta atin, ichaqa wakin profético tarisqankunapiqa ancha sut'i testimonio kan imaraykunapas pay chay yachaykunaman chayarqan nisqanmanta. Paypa yachaykuna ukhupi aswan cimientoyuq, aswan hatun reqsichiyqa kaymi karqa: Roma llaqtam rikuyta sayarichin.

Millerqa chiqap willakuymi imaynatas Danielpa libropi imataq “qichusqa” kasqanta entiynanpaq maskharqan. Manan sapallanta rikusqanta maypichus kutichiyta tarirqan chayta reqsichinchu, aswanpas willan imayna kuisqa kasqanta, chay maskhasqan qori rumita tariqtin. Apollos Haleqa huk rimaykuna qillqasqa willakuyta churaykun Millerpa kikin qillqasqankunamanta; kay qatig pasajepitaq Haleqa reqsichin imayna Millerqa profeciapa yachaqninman tukurqan. Millerqa, chay 1798 watapi kichasqa achikyaypa kachaqnin hina, Danielpa “yachaqkuna” nisqan, libro “kichasqa” kaptin “entiendeqkuna” nisqan runakunapa santu ejemplonmi. Millerpa testimoniun, imayna Bibliata yachayman pusasqa karqan, llaqa imakunata kamachiqpa munasqanrayku churakusqa ejemplonmi. Millerpa wiñayninta allinta qhawariychik, paymi chay yachaqkunapa ejemplon, paykuna yachaypa yapakuyninta entienden, chaymanta, Millerman hina, pantaypa tutayaynimanta lloqsispa kaptinkupas.

“1816 watapi mayu killapi, huchaymanta sonqoypi sinchita yuyachisqa karqani, hinaspa ay, ima manchaymi almayta hunt'arqan! Mikhuyniytapas qonqarqani. Hanaq pachaanta qurianta hina rikurqan, kay pachataq fierro hina. Chay hinam octubre killa kama kawsarqani, chaypim Dios ñawiykunata kicharirqan; hinaspa ay, almay, ima qespichiqtaraq Jesús kasqanta tarirqani! Huchaykuna almaymanta aparisqa q'ipihina urmaykurqan; chaymantataq, may sut'ita Bibliam rikurirqan ñawpaqniypi! Llapanmi Jesusmanta rimarqan; payqa sapa p'anqapi, sapa siq'ipi karqan. Ay, chayqa kuisqa p'unchawmi karqan! Chaylla ratupim hanaq wasiman ripuyta munarqani; Jesúsllam llaqanniy karqan, hinaspa yuyarqani wakinkunatapas payta ñoqa rikurqani hinata rikuchiya atisqayta, ichaqa pantasqa karqani.

“Chunka chunka iskay chunka watakuna deísta kasqay pacha, llapa tariy atisqay historiakunata ñawirqani; ichaqa kunanqa Bibliata munakurqani. Chayqa Jesusmanta yachachirqan! Ichaqa sapaqmi Bibliapa achka rakhuyninga ñuqapaq tutayasqa karqan. 1818 otaq 19 watapi, huk amigonwan rimasqaypi, payman watukukuq risqayrayku, paytaq deísta kasqay pacha riqsisqa ñoqata, rimarisqaytapas uyarisqa kaspas, ancha allinta reqsichikuq hinalla tapuwarqan: “Imatataq kay qillqasqamanta, chay qillqasqamanta yuyanki?” nispa; deísta kasqay pacha ñuqapaq mana chaskisqay mawka qillqasqakunamanta rimarispas. Imatachus ruwasharqan chayta entienderqani, hinaspan kutichirqani—Tiempo qoyawanki chayqa, imatachus niyta munanku chayta willasqayki. “Hayka tiempo-tataq munanki?” Mana yachanichu, ichaqa willasqayki, nisqani; Diospa mana entiendesqa atiyta qusqan revelacionta qosqanta mana creenayrayku. Chaymantan Bibliayta yachayta yuyaychakurqani, Espíritu Santopa imatachus niyta munasqanta tariyta atinayta creenispas. Ichaqa chay yuyaychakuyta ruwasqaykamaña, kay yuyay hamuwarqan—“Sichus huk pasajeta tariwaq mana entiendenaykipaq, imatataq ruwanki?””

“Chhayna Biblia yachayta yachakuy hinam umayman hamurqan: —Kay hina rurasaq: kay pasaje-kunapi simi-kunata hap’isay, hinallataq Biblia tukuypi qatiqkachaspa mask’aspa, chay hinam imata niyta munasqanta tarisay. Crudenpa Concordancia-n karqan [1798 watapi rantisqa], chaytaqa yuyani kay pachapi aswan allin kasqanta; chayraykum chayta Bibliaywan kuskas hap’ispa, mesayman tiyaykurqani, mana imatapas hukta ñawirirqanichu, aswanpas achka pisi periodico-kunallata, imaraykuchus cheqapuni munarqani Bibliay ima niyta munasqanta yachanayta. Qallariyrqani Génesismanta, hinaspa pisimanta-pisimanta ñawirispas riqurqani; huk texto mana entiendenaypaq chayamuspataq, Biblia tukuypi mask’arqani ima niyta munasqanta yachanaypaq. Biblia tukuyta kay hinata ñawiriyta tukuruspay, ay, hayk’aqtaq cheqaq kayqa llihipispa hatun k’anchaywan rikurimurqan! Tarirqani imatachus qankunaman willakusqayta. Satisfecho karqani qanchis kuti-kuna 1843 watapi tukukuq kasqanta. Chaymantataq 2300 p’unchay-kunaman chayarqani; chaykunapas kikiyllan yuyayman apawarqanku; ichaqa mana ima yuyayniypas karqanchu qespichiq hayk’aq hamunanta tarinaypaq, mana creniyta atirqanichu; ichaqa k’anchayqa sinch’ita hayt’awarqan mana imata ruramayta yachaspa. Kunanqa, nispa yuyarqani, espuelas-ta, calzón-ta churakuniy; mana Bibliamanta aswan usqhayta risaqchu, nitaq qhipaman saqikuspa qipaytaqchu. Imatachus Biblia yachachin, chaymanmi hap’ipakusay. Ichaqa chaywanpas wakin texto-kunaqa mana entiendenaypaq karqankuchu.”

“Chaymi paypa Biblia yachakuyta llapallanpi ruwananta rikuchin. Huk kutipiqqa ñawpaqninchikpi kaq qillqapa ima ninanta allinta churananpaq imayna rurana kasqantapas nisqa—“sapa p’unchay” nisqapa ima ninanta. “Ñawirirqani,” nisqa payqa, “hinaspan mana huk kaqpi tarirqanichu chayta, aswanpas Danielpi sapallanpi. Chaymantan chaywan tinkisqa simikunata hap’irqani: “qichuy.” “Paymi qichunqa sapa p’unchayta,” “sapa p’unchay qichusqa kasqan p’unchaymanta,” hinaspa wakinkuna. Ñawirispaymi purirqani, hinaspan yuyarirqani manam chay qillqamanta k’anchayta tarisqaychu; qhipamanmi chayarqani 2 Tesalonicenses 2:7, 8-man. “Mana allin kaypa pakasqa imayna rurayninga ñanmi llamk’ashanña; ichaqa kunan hark’aq kaqqa hark’anqaraqmi, ñanmantapacha qichusqa kanankama, chaymantataqmi chay mana allin runaqa rikuchisqa kanqa,” hinaspa wakinkuna. Chay qillqaman chayaspasqa, ay, ancha sut’i hinaspa k’anchariqmi cheqaq kay rikurirqan! Chaypin kashan! chaymi “sapa

p'unchay" nisqaqa! Ari, kunanqa, ¿ima nintataq Pablo "kunan hark'aq kaq" nisqanwan, utaq hark'aqwan? "Hucha runa" nisqawan, "mana allin kaqwan"pas, Papado nisqanmi nin. Ari, chayqa, ¿imaqtaq Papado rikuchisqa kananta hark'an? Paganismo nisqanmi; chhaynaqa, "sapa p'unchay" nisqaqa Paganismo niytan munan," Apollos Hale, The Second Advent Manual, 66.

Millerpa yachayta allinta pusasqanmanta, runakunaqpas Diospaqpas, qillqasqapi kashan. Paypa ñawpaq masinmi payta kallpachirqan, hinaspa payman hamuq yuyaykunapas angel Gabrielpa simin karqan, mayqin angeltaqa Hermana White "línea sobre línea" nispas riqsichin, Millerman kutikutikuspa watukuq angel kasqanta. Payqa qanchis kutikuna nisqata ñawpaq tarisqanman hina reqsichin, hinaspa chaymanta 2,300 nisqatapas qanchis kutikunapa iskay ñiqin testigunman hina reqsichin, iskayninkupas 1843 watapi tukukuq kasqankurayku, nispas pay qallariypi creen. Chay iskay profeciakunam paypa alfa hinaspa omega tarisqankuna kanku; hinaspa Millerwan profético tinkuyninpiqa, Samuel Snowpa allichasqa kanan pantasqata reqsichinku, Chawpi Tuta Qapariy willakuyninwan, mayqanmi "qanchis kaq killa kuyuyta" qallarin. Chawpi Tuta Qapariy kuyuyqa "qanchis kaq killa kuyuy" karqan Exeter camp meetingmanta llusqisqan pacha, Señorpa hamuyninta qanchis kaq killapa chunka kaq p'unchayninpi reqsichisqanrayku; chay p'unchaymi 1844 watapi octubre 22-man urmarqan.

Pantay qispichikuq iskay ñiqin angelpa kallpachakuyninta paqarichiq pantasqa yuyayqa rikuchisqa kashan Millerpa qallariy yachaynenpi, qanchis pacha hina sutichasqa pacha hinallataq 2,300 watakuna 1843 watapi kuskas tukukuq kasqankuta yuyasqanwan. Chay pasajepi qatiq yachachikuy riman imaynam Miller Roma llaqtata chay rikch'ayninpa chimpunta sayachiq hina riqsisqanmantam. Historia adventista yachachikuna reqsichinku William Millerpa llaqa profetiku yuyaykunan iskay ch'usaqyachiq atiyiniyuqkunata reqsiyusqanmanmi sayasqanta. Payqa chay iskay ch'usaqyachiq atiyiniyuqkunata pagano Roma papal Romawanmi kasqanta yachasqa, hinaspataq chay iskay atiyiniyuqkunata 2 Tesalonicensespi rikurqan, Daniel qillqapi "sapa p'unchay" nisqa pagano Roma kasqanta yachayman hamusqan p'unchay. Llaqa profetiku modelo Millerpa churakusqan, paymanta Hermana White willawasqanchikman hina angelkuna kutikutikuspa watukuq hamusqanku, sayasqa karqan Roma rikch'ayninta sayachisqanmanta yachayninpa patanpi. Sapa huknin!

31 ñiqin diciembre killamanta, 2023 watapi, Judá ayllumanta Leonqa Jesucristoq Revelacionninta kichaspa kachkan. Chay p'unchawmanta qallarisqa karqan cimientos prueba, hinaspan tukukuyninman chayarqan Estados Unidos llaqtamanta ñawpaq papa 8 ñiqin mayo killapi, 2025 watapi, reynonnta qallariqtin. Chay pachapin templo prueba qallariyta qallarin.

Kay qatiqayku kay imakunata hamuq qillqapi, hinaspata "250" watakunata testigohina llamk'achispa, kay pacha papawan tukusqanta riksichisqayku, chaymi hatun kallpawan sayachin.